

prima instanță: S.Gîrbu
instanța de apel: A.Panov, M.Moraru, A.Pahopol

dosarul nr. 2ra-568/16

Î N C H E I E R E

20 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală și Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu împotriva Guvernului Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova privind constatarea dreptului familiei la spațiul locativ, încasarea echivalentului bănesc a unui apartament și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 mai 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 10 iulie 2014, reclamanții Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu s-au adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova privind constatarea dreptului familiei la spațiul locativ, încasarea echivalentului bănesc a unui apartament și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au indicat că, potrivit adevărului Ministerului Sănătății RM din 28.08.1993, Boțoc (Niț) Elena a fost îndreptată la lucru în cadrul ÎMSP Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă”, urmînd a fi asigurată cu spațiu locativ conform legislației.

Afirmă reclamanții că, Boțoc Elena activează în cadrul ÎMSP Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă” de 21 ani și nu este asigurată cu locuință nici în mun. Chișinău și nici în altă localitate, nici măcar nu deține viză de reședință pe teritoriul RM.

În acest context, susțin că, la data de 09 aprilie 2014, s-au adresat cu o petiție Guvernului RM, iar la 11 aprilie 2014, Cancelaria de Stat prin înștiințarea nr. 08/911/14 le-a comunicat că, petiția va fi examinată de către Ministerul Sănătății, care la rîndul său, prin înștiințarea cu nr. 01-4/22/234 le-a comunicat că, petiția a

fost remisă spre examinare și soluționare după competență în cadrul ÎMSP Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă”, însă nu a primit răspuns, motiv pentru care la data de 11 iunie 2014 s-au adresat cu o cerere prealabilă Guvernului RM.

Prin înștiințarea nr. 08-1469/14 din 12 iunie 2014 Cancelaria de Stat le-a comunicat că, petiția va fi examinată de către Ministerul Sănătății, care la rândul său o va informa despre rezultatele examinării, însă, solicitările invocate în cererea prealabilă din 11 iunie 2014, nu au fost soluționate nici de Guvern, Ministerul Sănătății și nici de ÎMSP Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă”.

Menționează că, din lipsa domiciliului și a vizei de reședință atât în mun. Chișinău, cât și pe teritoriul RM, a veniturilor care nici într-un fel nu corespund nivelului de trai decent, a posibilității de a închiria o încăpere de locuit care să corespundă cât de cât condițiilor decente de trai, au fost în situația de a închiria încăperi care nu au nimic comun cu spațiile locative, iar circumstanțele enunțate i-a afectat grav familia și viața privată, fiind puși într-o situație specială dezavantajoasă, care a dus la îmbolnăviri grave a membrilor familiei, în deosebi a copilului Valeriu, care la 03.07.2008 a suferit de o bronhopneumonie acută bilaterală cu sindrom toxicoinfecțios.

Consideră că le sunt lezate drepturile ce asigură o protecție semnificativă împotriva discriminării legate de accesul la spațiu locativ, sistemul de asistență socială și alte forme de securitate socială.

Solicită reclamanții Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu, în urma concretizării acțiunii, încasarea prejudiciului material în sumă de 70000 euro, ceea ce constituie echivalentul bănesc a unui apartament în mun. Chișinău și a prejudiciului moral în sumă de 70000 euro, ca o recompensă a suferințelor psihice și sociale, prin lezarea drepturilor și intereselor cauzate de inacțiunile funcționarilor publici.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 mai 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea enunțată, Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu au declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 mai 2015.

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la data de 18 ianuarie 2016 și, respectiv la 23 februarie 2016, Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu au declarat recurs și recurs suplimentar, solicitând admiterea acestora, casarea actelor judecătorești, cu remiterea pricinii la rejudecare în primă instanță.

În susținerea recursurilor s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, înfăptuirea actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel, fiindu-le încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei (f.d.f.d.144-149,154-155).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 04 noiembrie 2015 (f.d.136), iar recursul a fost depus la 18 ianuarie 2016 (f.d.128), însă la dosar nu există careva probe care să confirme faptul că, Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu ar fi recepționat decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu a fost declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului și recursului suplimentar în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursurile declarate de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu urmează a fi declarat inadmisibile.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu sunt declarative, or, acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererile de recurs depuse de Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către Boțoc Ion, Boțoc Elena și Boțoc Valeriu, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi